

Mei he mormonandgay.lds.org.

Ko e Hā 'Oku Faka'aonga'i Ai e Lea "Fetokanga'aki 'a e Tangata mo e Tangata pe Fefine mo e Fefiné (Same-Sex Attraction)"? Ko e Hā 'Oku 'Ikai ke Tau Pehē pē "Fakafāfine pe Fakatangata [Gay]"?

'Oku 'uhinga e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangatá pe fefine mo e fefiné (SSA), ki he fetokanga'aki fakaeloto, fakaesino, fe'ofa'aki pe fakasekisuale 'a ha tangata mo e tangata pe fefine mo e fefine. Kapau 'okú ke foua e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, te ke lava 'o fili pe 'ikai fili e tu'unga fakasekisuale ke ui 'aki koe. Tatau ai pē pe ko e hā e tūkungá, ko e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, ko ha fo'i lea fakatekinikale ia 'okú ne fakamatala'i e me'a 'oku hokó kae 'ikai ui 'aki kita. 'Oku faka'aonga'i 'e he uepisaití ni 'a e fo'i leá ni ke fakakau mai ki ai e kakai 'oku 'ikai ke nau ongo'i fiemālie hono ui 'aki kinautolu ha hingoá (label), ka 'oku 'ikai ko hono faka'ikai'i 'o pehē 'oku 'ikai ha me'a ko e fakafāfine, fakatangata pe fakatou'osi.

Ko e Hā 'Oku 'Ikai Tālanga'i ai 'i he Uepisaití 'a e Ta'efiemālie ki he Tu'unga Tangata pe Fefiné pe Ngaahi Palopalema 'o e Liliu-tangata pe fefiné?

Ko e konga lahi e ngaahi tefito'i mo'oni fakalūkufua 'oku vahevahe 'i he uepisaití ni (hangē ko 'ení, 'a e mahu'inga ke fakakau maí mo e anga'ofá,) 'oku 'uhinga pē ia ki he Kāingalotu 'oku nau a'usia e ta'efiemālie 'i he tu'unga tangata pe fefiné pe fakafāfine/fakatangata [transgender]. Ka neongo ia, 'oku kehekehe 'aupito 'a e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné mei he ta'efiemālie ki hoto tu'unga tangata pe fefiné (gender dysphoria). Hangē ko 'ení, ko e ni'ihi 'oku ta'efiemālie ki honau tu'unga tangata pe fefiné, mahalo 'oku 'ikai ke nau foua 'e kinautolu e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, pea ko e konga lahi 'o kinautolu 'oku nau foua e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, 'oku 'ikai fie liliu 'e kinautolu ia honau tu'unga tangata pe fefiné. Mei he tafa'aki fakae'atamaí mo e tokoni fakalotú, 'oku kehekehe pē ongo me'a ni.

'Okú ke Fehu'i Loto pē Kiate Koe pe 'Okú ke Fakafāfine/Fakatangata [Gay]?

Kapau 'okú ke fehu'ia pe 'okú ke fakafāfine/fakatangata, mahalo kuó ke 'osi a'usia pē e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangatá pe fefine mo e fefiné, pea 'okú ke fifili pe 'oku 'uhinga ki he hā e ngaahi ongo ko 'ení. 'Oku fihi e ngaahi holi fakasekisuale pea 'oku fakatupu ia 'e ha ngaahi me'a lahi. Neongo 'e lava ke tala 'e he fetokanga'aki 'i he 'ofá, fakaelotó pe fakasekisuale ho tu'unga fakasekisuale, ka 'oku 'ikai totonu ke ke fakakaukau 'oku pehē. 'Oku malava pē ke hokohoko mo feliliuaki e holi fakasekisuale ia. Kapau 'okú ke fehu'ia, ta 'oku 'ikai totonu ke ke ongo'i mafasia pe fakatovave ke ke aofangatuku ho tu'unga fakasekisuale.

'Oku kehekehe pē 'uhinga 'o e ngaahi leá ki he kakai kehekehe pea 'e lava ke liliu e faka'uhinga'i 'o ha fo'i lea he toenga 'o 'etau mo'uí. Ko e hā 'ene 'uhinga kiate koe 'a e fo'i lea ko e *fakafāfine/*

fakatangata (gay)? Ko ha ongo nai? tu'unga 'oku 'ilo'i 'aki kita? pe ko ha tō'onga mo'ui? Kuo toumoliliu hono faka'aonga'i e fo'i lea ko e *fakafāfine/fakatangata* 'i he liliu ko ia e sosaietí mo e anga fakafonuá. Mahalo na'a 'uhinga hono tala ko ha fakafāfine/fakatangata koé, ko e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefine, ka ke fili ke 'oua te ke tuli taupaua e ngaahi ongo ko 'ení. Pe mahalo 'oku hanga 'e he hingoa ko 'ení 'o fakamatala'i e founa 'okú ke fakafōtunga mai ai koe fakaeloto, fakaesino, fakasekisuale pe fakapolitikalé. Kapau 'okú ke fifili pe ko e hā e 'uhinga 'a ha taha he taimi 'okú ne pehē ai, "'Oku ou fakafāfine/fakatangata," (gay) 'eke ange pē kiate kinautolu.

'Oku Totonu Nai ke u Lea ke 'Ilo'i?

'Oku 'i ai ha kakai 'e hoko hono tukuloto'i e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, ke nau mā ai pe hoko ia ko ha fakakaukau fakaeloto 'oku ta'efe'unga. 'E lava ke fakatupu tau'atāina mo fakamo'ui hano vahevahe e ngaahi ongo ko iá ki ha taha 'okú te falala ki ai. Ka neongo ia, 'oku 'i ai ha ni'ihia 'oku nau faka'amu ne nau tatali ke ki'i fuoloa ange pe toe tokosi'i ange e kakai ne nau fakahā ki ai e ngaahi ongo ne nau ma'ú, ko ia 'oku 'ikai totonu ke fakatefito e fili ko 'ení ia 'i ha'ate fakavaivai ki ha teke mālohi mei ha tafa'aki ke "'fai mo te lea ke 'ilo'i'" 'e he kakai pe tala mahino pē 'okú te fakafāfine/fakatangata. Kapau 'okú ke fili ke fakahaa'i ho'o ongo'i fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, fakakaukau'i 'i he fa'a lotu 'a e ni'ihia 'okú ke fie fakahā ki ai mo e founa ke vahevahe ai e tafa'aki ko 'eni 'o ho'o a'usia fakamatelié.

Kapau te ke fili ke vahevahe ho'o ongo'i fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, pe tala ke 'ilo'i mahino 'okú ke fakafāfine/fakatangata, 'oku totonu ke faipoupoua pea 'ofeina mo faka'apa'apa'i koe, 'o tatau pē 'i 'api pea mo e siasí. 'Oku fie ma'u ke tau fekātaki'aki 'i he'etau feinga ke 'ilo e me'a ke faí.

'I he'etau hoko ko e kāingalotu 'o e Siasí, 'oku 'i ai kotoa pē hotau fatongia ke fakatupu ha 'ātakai fepoupouaki mo 'ofa ma'a hotau kāingá kotoa. 'Oku hanga 'e he fa'ahinga founa fepoupouaki peheé 'o 'ai ke toe faingofua ange hono mo'ui'aki 'o e ongoongolelé pea mo e fekumi ki he Laumālié lolotonga hono fononga'ia ha fa'ahinga tafa'aki pē 'o e mo'ui fakamatelié.

Te u Talanoa Fēfē ki He'eku Ongomātu'á pe Pīsopé 'o fekau'aki mo e Fetokanga'aki 'a e Tangata mo e Tangata pe Fefine mo e Fefiné?

Kapau 'okú ke ongo'i fiemālie ke talanoa ki ha taha ho'o mātu'á, mēmipa 'o e fāmilí pe taki 'i he Siasí, fakakaukau ke ke vahevahe ange kiate kinautolu e ngaahi ongo 'okú ke ma'ú. Tokoni ke mahino kiate kinautolu e me'a 'okú ke fouá kae lava ke nau fakahaa'i atu 'enau 'ofá mo e poupou. Kapau na'e 'ikai mahino kiate kinautolu e fa'ahinga a'usia ko 'ení, kole ange ke nau lau e ngaahi fakamatala 'i he uepisaiti ko 'ení. Mahalo pē he 'ikai faingofua ke kamata'i e fetalanoa'aki ko 'ení, ka 'oku mahu'inga ke fai ha talatalanoa ki ai. Kātaki'i e kakai 'oku mou feohí, peá ke manatu'i 'oku mou ako fakataha pē. Kapau 'oku faingata'a ke mahino ki he ni'ihia 'okú ke 'ofa ai pe faingata'a ke ma'u 'enau poupou, mahalo 'oku nau fie ma'u ho'o tokoní. Fai ki ho'o ongomātu'á mo e kau takí 'a e anga'ofa mo e faka'apa'apa tatau pē 'okú ke faka'amu ke nau fakahaa'i atu kiate koé. 'Oku fatu e uepisaití ni ke tokoni ke mahino lelei ange ki he tokotaha kotoa pē 'a e fetokanga'aki e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, mei he tafa'aki 'a e ongoongolelé.

Kapau 'Oku ou Faivelenga Fe'unga, 'e Mole Nai 'Eku Ongoi Fetokanga'aki?

'Oku 'ikai hoko e lahi 'o e fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, ko ha me'afua ia 'o ho'o mo'ui faivelengá. 'Oku laui ta'u e lotu 'a ha kakai tokolahi mo fai e me'a kotoa pē te nau lavá ke nau talangofua ai, ka 'oku kei fetokanga'aki pē 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefine. 'Oku foua 'e he fetokanga'aki 'a e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, ha faingata'a lahi pea 'oku 'ikai tatau ia ki he tokotaha kotoa. 'Oku 'i ai ha ni'ihia 'oku nau fakatou tokanga pē kia tangata mo fefine, pea 'i ai ha ni'ihia 'oku nau tokanga taha pē ki honau fa'ahingá. 'Oku 'i ai ha ni'ihia ia, 'e 'alu pē taimí mo e mole atu e ngaahi ongo mālohi ko ia 'o e fetokanga'aki 'a

e tangata mo e tangata pe fefine mo e fefiné, pe ko hano kongā lahi. Ka ko e hā pē tūkūngā, ‘oku ‘ikai totonu ke ‘amanaki pe tu‘utu‘uni ‘e he mātu‘ā pe kau takí ia ke liliu e anga ‘o e fetokanga‘akí.

Mahalo pē ‘oku ‘ikai ke ke lava ‘o mapule‘i e lahi ho‘o fetokanga‘akí; ka te ke lava ‘o fili ‘a e founa ho‘o fakafeangaí. ‘E lava ‘e ha‘o fehu‘i ki he ‘Eikí pe ko e hā te ke lava ‘o ako mei he a‘usia ko ‘ení kae pehē ki he founa ‘e lava ke hoko ai ‘eni ko ha mālohingā, ‘o ‘ai ke tukutaha ho‘o tuí ‘i ha ola te ke lava ‘o mapule‘í. ‘Oku hoko ‘a hono tekaki ho‘o mo‘uí ki he ‘Otuá ko ha kongā mahu‘inga ia hono fakahaa‘i ‘o e tuí pea te ne ‘omi ha ngaahi tāpuaki lahi he taimí ni mo ha ngaahi tāpuaki lahi ange he maama ka hoko maí.

‘E ‘i ai Nai ha Taimi ‘e Liliu Ai ‘e he Siasí ‘Ene Tokāteline mo e Fakataputapui ‘o e Mali ‘a ha Taha ‘Okú na Tu‘unga Fakasekisuale Tataú?

Ko e tokāteline ‘o e mali ‘i he vaha‘a ‘o ha tangata mo e fefiné ko e uho ia e palani ‘a e ‘Otuá, pea ko ha akonaki mahu‘inga ia ‘o e Siasí ‘o Sīsū Kalaisi ‘o e Kau Mā‘oni‘oni ‘i he Ngaahi ‘Aho Kimui Ní pea he ‘ikai liliu ia:

“Oku fakapapau‘i mai ‘e he Siasí ko e mali ‘a ha tangata mo ha fefiné, ko e kongā mahu‘inga ia ‘o e palani ‘a e Tokotaha Fakatupú ki he iku‘anga ta‘engata ‘o ‘Ene fānaú, ‘a ia ko ha tefito‘i tokāteline ‘oku makatu‘unga ‘i he folofolá.

“Oku toki taau pē ‘a e ngaahi fetu‘utaki fakasekisualé ‘i he vā ‘o ha tangata mo ha fefine kuó na mali ‘i he founa totonu mo fakalaó ‘o hoko ko ha husepāniti mo e uaifi. Ka ‘i ai ha toe fa‘ahinga fetu‘utaki fakasekisuale kehe, ‘o kau ai ‘a e fetu‘utaki fakahomosekisualé, ko ha angahala lahi ia pea ‘okú ne uesia ‘a e fa‘unga fakalangi ‘o e fāmilí. ‘Oku toe fakamahino‘i mai ai ‘e he Siasí ko e malí ko ha fakataha‘i totonu mo fakalao ia ‘o ha tangata mo ha fefine” (*Tohi Tu‘utu‘uni Fika 2: Ko Hono Pule‘i ‘o e Siasí, 21.4.10*).